2026/584

17.3.2026

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2026/584

ze dne 16. března 2026

na podporu budování afrických kapacit pro Afriku bez min

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 31 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) V souladu s cíli a zásadami Charty Organizace spojených národů by měla Unie usilovat o dosažení vysoké míry spolupráce ve všech oblastech mezinárodních vztahů s cílem zachovávat mír, předcházet konfliktům a posilovat mezinárodní bezpečnost.

(2) Dne 1. března 1999 vstoupila v platnost Úmluva o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení (dále jen „úmluva“), která představuje ústřední mezinárodní rámec pro skoncování s utrpením a oběťmi na životech způsobenými protipěchotními minami.

(3) Dne 15. prosince 2016 přijala Evropská rada Globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie a podpora Unie při provádění úmluvy by přispěla k větší lidské bezpečnosti, jak je stanoveno v uvedené strategii.

(4) Dne 10. prosince 2019 přijala Rada závěry nazvané „Vybudování udržitelné Evropy do roku 2030 – dosavadní pokrok a další kroky“ na podporu provádění Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj, přijaté Organizací spojených národů, a jejích cílů udržitelného rozvoje. Unie navíc soustavně podporuje univerzální platnost a provádění úmluvy prostřednictvím řady rozhodnutí Rady, včetně rozhodnutí (SZBP) 2017/1428 ([1]), (SZBP) 2020/905 ([2]), (SZBP) 2021/257 ([3]) a (SZBP) 2025/781 ([4]).

(5) Dne 27. května 2024 Rada přijala závěry o postoji EU k posílení zákazu protipěchotních min s ohledem na pátou hodnotící konferenci Úmluvy.

(6) Na páté hodnotící konferenci úmluvy, která se konala v roce 2024 v kambodžském Siem Reap – Angkoru, přijaly státy, které jsou stranami úmluvy, akční plán ze Siem Reap – Angkoru na období 2025–2029, jenž stanoví plán týkající se provádění a univerzální platnosti úmluvy, přičemž vychází z výsledků předchozích akčních plánů.

(7) Dne 14. dubna 2025 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2025/781 na podporu akčního plánu ze Siem Reap – Angkoru na období 2025–2029,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

([1]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2017/1428 ze dne 4. srpna 2017 na podporu provádění akčního plánu z Maputa pro uplatňování Úmluvy z roku 1997 o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení (Úř. věst. L 204, 5.8.2017, s. 101, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/1428/oj).

([2]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/905 ze dne 29. června 2020, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2017/1428 na podporu provádění akčního plánu z Maputa pro uplatňování Úmluvy z roku 1997 o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení (Úř. věst. L 207, 30.6.2020, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/905/oj).

([3]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/257 ze dne 18. února 2021 na podporu akčního plánu z Osla pro uplatňování Úmluvy z roku 1997 o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení (Úř. věst. L 58, 19.2.2021, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/257/oj).

([4]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2025/781 ze dne 14. dubna 2025 na podporu akčního plánu ze Siem Reap – Angkoru pro uplatňování Úmluvy z roku 1997 o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení (Úř. věst. L, 2025/781, 15.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/781/oj).

Článek 1

1. Unie podporuje státy v Africe, které jsou stranami Úmluvy o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení (dále jen „úmluva“) a jsou postiženy minami, při posilování vnitrostátních kapacit pro odminování a při plnění jejich závazků podle článku 5 úmluvy spolu s cíli udržitelného rozvoje OSN. Unie provádí tuto podporu prostřednictvím operativních činností.

2. Cílem operativních činností Unie podle odstavce 1 je přispět k lidské bezpečnosti podporou provádění úmluvy v souladu s cíli akčního plánu ze Siem Reap – Angkoru na období 2025–2029 a Evropské bezpečnostní strategie.

3. Podrobný popis operativních činností podle odstavce 1 je obsažen v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2

K dosažení cíle operativních činností Unie uvedeného v čl. 1 odst. 2 podporuje Unie tyto konkrétní cíle:

a) posilovat úsilí států v Africe, které jsou stranami úmluvy, o plnění jejich závazků v oblasti odminování podle článku 5 úmluvy budováním kapacit;

b) prosazovat výměnu poznatků a zkušeností souvisejících s prováděním článku 5 úmluvy;

c) prokázat odhodlání Unie a jejích členských států plnit cíle úmluvy a zajistit odpovídající zviditelnění tohoto odhodlání.

Článek 3

1. Za provádění tohoto rozhodnutí odpovídá vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“).

2. Technickým prováděním projektů souvisejících s konkrétními cíli stanovenými v článku 2 je pověřen Výzkumný institut OSN pro otázky odzbrojení (UNIDIR) v partnerství s Poradní skupinou pro problematiku min.

3. UNIDIR provádí projekty související s konkrétními cíli uvedenými v článku 2 a odpovídá se vysokému představiteli. Za tímto účelem uzavře vysoký představitel s UNIDIR nezbytná ujednání.

Článek 4

1. Finanční referenční částka pro provádění operativních činností uvedených v článku 1 činí 3 000 000,36 EUR.

2. Výdaje financované referenční částkou stanovenou v odstavci 1 jsou spravovány v souladu s pravidly a postupy použitelnými na souhrnný rozpočet Unie.

3. Na řádnou správu výdajů uvedených v odstavci 2 dohlíží Komise. Ta za tímto účelem uzavře s UNIDIR nezbytnou dohodu. V ní se stanoví, že UNIDIR zajistí identifikaci a zviditelnění příspěvku Unie úměrné jeho výši.

4. Komise usiluje o uzavření dohody uvedené v odstavci 3 co nejdříve po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost. Informuje Radu o veškerých obtížích tohoto procesu a o dni uzavření dohody.

5. UNIDIR provádí operativní činnosti uvedené v článku 1 v souladu s rozhodnutím o posílení finanční správy a transparentnosti v rámci útvaru na podporu provádění, jež bylo přijato na čtrnáctém zasedání států, které jsou stranami úmluvy, konaném v roce 2015. UNIDIR poskytne kromě jiných zpráv také popisné zprávy a čtvrtletní zprávy, jakož i logický rámec a přehled činností, které jsou uvedeny v příloze.

Článek 5

1. Vysoký představitel podává Radě zprávy o provádění tohoto rozhodnutí, vycházející z pravidelných zpráv vypracovaných UNIDIR. Tyto zprávy tvoří základ hodnocení prováděného Radou.

2. Komise poskytuje Radě informace o finančních aspektech provádění tohoto rozhodnutí.

Článek 6

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

2. Toto rozhodnutí pozbývá platnosti 36 měsíců ode dne uzavření dohody podle čl. 4 odst. 3, nebo šest měsíců po svém vstupu v platnost, není-li uvedená dohoda v této lhůtě uzavřena.

V Bruselu dne 16. března 2026.

Za Radu

předsedkyně

K. KALLAS

PŘÍLOHA

PROJEKTOVÝ DOKUMENT

Úsilí ve prospěch Afriky bez min: budování afrických kapacit k odstranění hrozeb, které pro mír, bezpečnost a rozvoj představují protipěchotní miny

Souvislosti a odůvodnění

V reakci na žádosti o mezinárodní spolupráci a pomoc na podporu států při plnění jejich závazků, které vyplývají z Úmluvy o zákazu protipěchotních min (APMBC), poskytlo mezinárodní společenství miliardy dolarů. Tato podpora umožnila odminování rozsáhlých ploch zasažených minami a zničení velkého množství protipěchotních min v nestabilních a konfliktem postižených prostředích či v prostředích s nízkými kapacitami. Díky tomuto úsilí byly odstraněny hrozby pro dobré životní podmínky civilního obyvatelstva, snížen počet obětí těchto zbraní a položeny základy míru, bezpečnosti a udržitelného rozvoje.

Navzdory veškerému celosvětovému úsilí třicet tři států, které jsou stranami úmluvy APMBC, nesplnilo závazky týkající se dokončení zničení min podle článku 5. V rámci příprav na pátou hodnotící konferenci států, které jsou stranami úmluvy, klíčové zúčastněné strany konstatovaly, že potřeby mnoha států, které jsou stranami úmluvy a které předložily žádosti podle článku 5 o prodloužení konečného termínu pro dokončení zničení protipěchotních min ve svých zemích, nebyly uspokojeny ([1]). Většina dárcovských států, které poskytují pomoc na dvoustranném základě, pochopitelně zaměřuje své úsilí na státy, které jsou stranami úmluvy, jež jsou těmito zbraněmi ohroženy nejvíce a v nichž tyto zbraně působí největší lidské utrpení. Mnoho dalších států, které jsou stranami úmluvy, vykazuje poměrně nízkou nebo střední úroveň kontaminace a má potíže se zajištěním dostatečného vnitrostátního nebo mezinárodního financování, aby mohly realizovat průzkum a odstraňování min. Právě pro takové případy obsahuje akční plán ze Siem Reap – Angkoru (SRAAP) na období 2025–2029 ustanovení, podle nějž má být „prozkoumána proveditelnost zřízení dobrovolného svěřenského fondu na podporu postižených států, které jsou stranami úmluvy a mají potíže se zajištěním mezinárodní pomoci v zájmu splnění svých právních a časově vymezených závazků podle článku 5 úmluvy“ ([2]).

Šestnáct ze třiceti tří států, které jsou stranami úmluvy a dosud nesplnily závazky podle článku 5, jsou africké státy ([3]). Devět afrických zemí předložilo za účelem splnění svých závazků podle článku 5 podrobné, víceleté pracovní plány s vyčíslenými náklady ([4]). Pět zemí obdrželo v letech 2019–2023 finanční prostředky pro účely boje proti minám na nejnižší úrovni (Čad, Etiopie, Mauritánie, Niger a Senegal) a jedna země (Guinea-Bissau) nezískala od roku 2018 žádné finanční prostředky nebo obdržela financování v minimální výši. Některé z těchto států odminování téměř dokončily. Například Guinea-Bissau ke splnění svých závazků podle článku 5 patrně potřebuje jen o něco více než 7,5 milionu USD, Mauritánie 3,7 milionu USD a Senegal 8,9 milionu USD ([5]).

Cílem navrhovaného opatření je umožnit africkým státům, které jsou stranami úmluvy, splnit své zbývající závazky podle článku 5 a prokázat, že díky odstraňování min se daří nadále zachraňovat životy a je umožněn udržitelný rozvoj. Afrika je proto kontinentem, na němž se EU a její členské státy mohou zaměřit na podporu inovativních přístupů „s cílem pomoci našim partnerům při naplňování našeho společného cíle, jímž je svět bez min“ ([6]). Účel a cíle tohoto opatření jsou úzce spjaty s mandátem, který členské státy udělily Výzkumnému institutu OSN pro otázky odzbrojení (UNIDIR) ([7]), a s výzkumnou strategií programu UNIDIR pro konvenční zbraně a střelivo (CAAP). V rámci CAAP UNIDIR bude toto opatření prováděno v úzké koordinaci s útvarem pro podporu provádění úmluvy APMBC (APMBC-ISU) a ve spolupráci s Poradní skupinou pro problematiku min (MAG) a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami.

([1]) Viz například *Anti-Personnel Mine Ban Convention – Extension Request process* (Úmluva o zákazu protipěchotních min – postup pro žádosti o prodloužení), zpráva Výboru pro provádění článku 5, 2023, 21MSP-Committee-Art5-Extension-Request-Process.pdf.

([2]) *Siem Reap-Angkor Action Plan 2025-2029* (Akční plán ze Siem Reap – Angkoru na období 2025–2029), APLC/CONF/2024/15, bod 14, s. 18, 5RC-Final-Report-en.pdf

([3]) Mezi tyto státy, které jsou stranami úmluvy, patří Angola, Burkina Faso, Čad, Demokratická republika Kongo, Eritrea, Etiopie, Guinea-Bissau, Mauritánie, Mali, Niger, Nigérie, Senegal, Somálsko, Jižní Súdán, Súdán a Zimbabwe.

([4]) *Status of implementation of the Convention by States Parties with outstanding obligations* (Stav provádění úmluvy státy, které jsou stranami úmluvy a které dosud nesplnily své závazky), pátá hodnotící konference, APLC/CONF/2024/12, 13. listopadu 2024, APLC/CONF/2024/1.

([5]) Zpráva *Landmine Monitor* 2024, Mezinárodní kampaň za zákaz nášlapných min, Ženeva: ICBL-CMC, listopad 2024, Landmine-Monitor-2024-Final-Web.pdf; a zpráva *Landmine Monitor* 2025, Ženeva: ICBL-CMC, prosinec 2025, Landmine-Monitor-2025-Final-Online.pdf.

([6]) Úmluva o zákazu protipěchotních min, pátá hodnotící konference, Siem Reap, 25.–29. listopadu 2024, prohlášení EU o mezinárodní spolupráci a pomoci, 5RC-8ei-Coop-zz-org-European-Union.pdf.

([7]) Viz mandát UNIDIR: https://unidir.org/unidir-statute/. Viz také: *Activities and operations of UNIDIR* (Činnosti a operace UNIDIR), První výbor Valného shromáždění OSN, rezoluce A/C.1/79/L.66, 17. října 2024. Viz také: *Work of the Advisory Board on Disarmament Matters and UNIDIR's Board of Trustees* (Činnost Poradního výboru pro otázky odzbrojení a správní rady UNIDIR), zpráva generálního tajemníka, A/80/240, 23. července 2025, https://unidir.org/wp-content/uploads/2025/08/UNIDIR-2025-ABDM-Report.pdf.

1. **Celkový cíl a dílčí cíle**

Celkový cíl a dva odpovídající a související, vzájemně propojené cíle této iniciativy a opatření, jež jsou, jak již bylo uvedeno, úzce spjaty s mandátem UNIDIR, jsou tyto:

Celkový cíl: Podpořit pět afrických států, kterým se nejméně dostává mezinárodní spolupráce a pomoci, při plnění jejich závazků podle článku 5 Úmluvy o zákazu protipěchotních min (APMBC).

Cíl 1: Vybudovat vnitrostátní kapacity až v pěti afrických státech, aby mohly splnit své závazky podle článku 5 úmluvy APMBC.

Cíl 2: Prosazovat a podporovat výměnu znalostí a zkušeností v oblasti budování afrických vnitrostátních kapacit pro provádění závazků vyplývajících z úmluvy APMBC.

2. **Přístup: výsledky, příjemci a činnosti**

K dosažení těchto dvou souvisejících a vzájemně propojených cílů zahrnuje navrhované opatření dva pracovní balíčky (tj. činnosti, výstupy, očekávané výsledky / konečné výsledky). Opatření klade důraz a primárně se soustředí na vybudování a posílení vnitrostátních kapacit až v pěti afrických státech, aby mohly splnit své závazky podle článku 5 úmluvy APMBC (cíl 1) a dosáhnout stavu „bez min“. Systematická dokumentace zkušeností a zaznamenávání výzev, účinných opatření, postupů a ponaučení vyvozených v této souvislosti povedou k utváření cenných a užitečných znalostí. Díky druhému cíli se zajistí, že tyto znalosti budou sdíleny, propagovány a vyměňovány ve prospěch dalších států, které jsou stranami úmluvy APMBC, a členských států, jakož i s mezinárodním společenstvím obecně.

2.1. *Vybudovat vnitrostátní kapacity až v pěti afrických státech, aby mohly splnit své závazky podle článku 5 úmluvy APMBC*

UNIDIR bude dohlížet na poskytování pomoci při budování vnitrostátních kapacit se zohledněním genderových aspektů až pěti africkým státům, které jsou stranami úmluvy a které:

— uvedly, že téměř splnily své závazky podle článku 5 a

— v jejichž případě bylo na základě rozhodnutí přijatých na zasedáních států, které jsou stranami úmluvy, povoleno prodloužení.

UNIDIR bude v zájmu budování afrických vnitrostátních kapacit úzce spolupracovat s útvarem APMBC-ISU, jakož i s delegacemi EU v afrických partnerských zemích. Vzhledem k cílovým přijímajícím státům a druhům činností, které jsou předpokládány v jejich žádostech o prodloužení a příslušných plánech, bude UNIDIR spolupracovat s Poradní skupinou pro problematiku min (MAG) coby strategickým nevládním subjektem, který se věnuje boji proti minám a v současné době působí nebo v nedávné době působil v cílových zemích. To pomůže zajistit, aby mohlo budování kapacit pro účely průzkumu a odstraňování min začít urychleně a aby nebylo nutné vynaložit omezené zdroje na zajištění nové přítomnosti v dané zemi. Důraz je zde kladen na to, aby partnerské země mohly udržitelným způsobem převzít plnou odpovědnost na vnitrostátní úrovni za úsilí o splnění svých závazků podle článku 5.

2.1.1. Výsledky

— S podporou tohoto opatření **až dva africké státy splní své závazky podle článku 5 úmluvy APMBC** a předloží dobrovolné prohlášení o dokončení odminování.

— **Tři další africké státy dosáhnout v plnění závazků podle článku 5 úmluvy APMBC určitého pokroku**.

— Příslušné informace budou poskytnuty ve **výročních zprávách podle článku 7 úmluvy APMBC** a v jejich **žádostech o prodloužení** předložených Výboru pro provádění článku 5.

Pokrok se bude v jednotlivých státech lišit v závislosti na bezpečnostní situaci (například na přístupu do kontaminovaných oblastí), přijaté odpovědnosti a doplňkové pomoci poskytované jinými subjekty. Může zahrnovat situaci, kdy jeden nebo více afrických států, které jsou stranami úmluvy APMBC, budou moci nahlásit, že závazky podle článku 5 splnily, zatímco jiné mohou zpřístupnit určité plochy a prohlásit určité provincie či území za oblasti „bez min“, splnit jiné průběžné cíle stanovené v rámci prodloužení podle článku 5 ([8]) a v národních plánech a vymezit věrohodné a přesně stanovené postupy směřující ke splnění příslušných závazků ([9]). Všechny státy, které budou příjemci opatření, posílí vnitrostátní kapacity pro účely udržitelného plnění zbývajících závazků podle článku 5.

2.1.2. Příjemci a cílové subjekty

Hlavními příjemci a cílovými státy je pět afrických států, které v žádostech o prodloužení poskytly podrobné, víceleté pracovní plány s vyčíslenými náklady za účelem splnění svých závazků podle článku 5 úmluvy APMBC, jimž se však dostalo mezinárodní pomoci na nízké úrovni: **Guinea-Bissau, Mauritánie, Senegal, Jižní Súdán a Zimbabwe**. Koncem října 2025 kontaktoval tyto potenciální přijímající státy UNIDIR, aby je o tomto navrhovaném opatření informoval a vyzval je k případnému vyjádření zájmu ([10]). Do konce prosince 2025 obdržel UNIDIR pět kladných odpovědí ([11]). Konečnými příjemci je obyvatelstvo, komunity a jednotlivci včetně žen, mužů, dívek a chlapců, kteří trpí přímými i nepřímými, negativními a genderově podmíněnými dopady protipěchotních min v těchto zemích.

Na seznam příjemců a cílů by v závislosti na potřebách a dostupných zdrojích mohly být doplněny další africké státy, které jsou stranami úmluvy APMBC. UNIDIR může v koordinaci s ESVČ oslovit další dárce s cílem rozšířit geografický rozsah opatření.

2.1.3. Činnosti a výstupy

V rámci opatření se stanoví soubor „základních“ činností s cílem vybudovat vnitrostátní kapacity ve všech cílových a přijímajících státech, aby mohly splnit své závazky podle článku 5 úmluvy APMBC, a nabídka (nepovinných) činností a podpory v závislosti na prioritách příjemců a dostupných zdrojích.

„Hlavní“ činnosti a odpovídající výstupy zahrnují:

— uspořádání **zasedání** na vnitrostátní úrovni, na němž se **společně posoudí** žádost o prodloužení a vnitrostátní plán, určí klíčové priority a prozkoumá, zda by mohl být užitečný „dialog s individuálním přístupem“ v koordinaci s útvarem APMBC-ISU,

— zavedení nástroje pro **stanovování priorit**, aby bylo dosahováno **výsledků**, za něž ponesou odpovědnost jednotlivé dotčené státy, což bude základem pro individuální přístup nebo žádosti o mezinárodní pomoc, a

— přispívání k přípravě **výročních zpráv podle článku 7** a poskytování informací o odstraňování min (každoroční aktualizace související s článkem 5) ve spolupráci s útvarem APMBC-ISU.

UNIDIR ve spolupráci se svým operačním prováděcím partnerem v boji proti minám (tj. MAG) v koordinaci s útvarem APMBC-ISU a ve spolupráci s delegací EU v dané zemi uspořádá na podporu každého přijímajícího státu úvodní vnitrostátní společné zasedání s vnitrostátním orgánem odpovědným za boj proti minám. Na tomto zasedání konaném přímo v dané zemi se posoudí žádost o prodloužení podle článku 5 a akční plán, za použití nástroje UNIDIR pro stanovování priorit se určí klíčové priority a jejich pořadí a prozkoumá se, zda by k dosažení pokroku mohl přispět celostátní dialog zúčastněných stran na nejvyšší úrovni. Klíčovým výsledkem zasedání a použití nástroje UNIDIR bude stanovení priorit a posloupnosti prioritních činností v rámci postupu směřujícího ke splnění závazků podle článku 5. Může přispět k dialogu se zúčastněnými stranami na vnitrostátní úrovni a v případě potřeby být podkladem pro další žádosti o mezinárodní pomoc.

([8]) Viz: https://www.apminebanconvention.org/en/implementation/article-5/extension-requests.

([9]) Viz například: *Pathways to Completion: Achieving A Common Goal Through Article 5 in Context* (Postupy směřující k dokončení: dosažení společného cíle prostřednictvím článku 5 v kontextu), Poradní skupina pro problematiku min, MAG, 2024, https://maginternational.org/media/filer_public/9c/d1/9cd17054-fb51-461b-ba81-16d962828267/pathways_to_completion-4.pdf.

([10]) V návaznosti na zasedání pracovní skupiny EU CONOP, které se konalo dne 15. října 2025, a na návrh a doporučení Evropské služby pro vnější činnost zaslal UNIDIR koncem října 2025 oficiální dopisy.

([11]) Oficiální dopisy s odpovědí a sdělení byly poskytnuty Evropské službě pro vnější činnost. UNIDIR rovněž kontaktoval další, šestou zemi pro případ, že by jeden z pěti hlavních cílových států nechtěl toto opatření využít.

Informace získané na těchto úvodních společných zasedáních zaměřených na posuzování a za použití nástroje pro stanovování priorit budou rovněž podkladem pro výzkum a produkty, které mají být zveřejněny v rámci tohoto opatření, čímž se zlepší znalosti a informovanost cílových skupin (viz bod 2.2.3).

Nabídka činností specifických pro daný kontext zahrnuje:

— **průzkumy** (netechnické – NTS – i technické – TS), včetně rozčlenění a vyjasnění „domnělých“ a „potvrzených“ nebezpečných oblastí,

— **odstranění min ze zaminovaných oblastí** za použití vhodných metodik (například manuálních, mechanických či smíšených metodik) a podávání zpráv o pokroku,

— činnosti v oblasti budování kapacit vnitrostátních orgánů v těchto oblastech:

  — **správa informací,**

  — **revize** a **aktualizace vnitrostátních standardů**, je-li to relevantní nebo potřebné, a

  — **vzdělávání o rizicích spojených s výbušným materiálem** a v relevantních případech navázání kontaktů s příslušnými komunitami.

Veškeré operační činnosti specifické pro daný kontext budou prováděny, monitorovány a vyhodnocovány v souladu s mezinárodními standardy pro odminování (IMAS), které schválila OSN.

Nástroj UNIDIR pro stanovování priorit bude použit k určení kontextově specifických činností, které mají být v rámci tohoto opatření realizovány, přičemž se zohlední:

— žádosti o prodloužení podle článku 5 a rozhodnutí přijatá na zasedání států, které jsou stranami úmluvy;

— priority stanovené v podrobných vnitrostátních akčních plánech s vyčíslením nákladů,

— úroveň a míra přijaté odpovědnosti na vnitrostátní úrovni prokázaná cílovým státem,

— dostupné zdroje,

— posouzení jakékoli jiné případné pomoci přijaté daným státem nebo plánované (jinými dárci) a

— pravděpodobnost, že činnosti podporované opatřením povedou k výsledkům / úspěšným výstupům.

V každém případě budou činnosti vycházet z daného kontextu a mohou být rozšířeny nebo omezeny tak, aby odpovídaly zdrojům a době trvání.

Ačkoli kombinace operačních činností bude určována v závislosti na vnitrostátním kontextu, zkušenosti UNIDIR a dostupné informace od operačních partnerů v boji proti minám v Africe naznačují, že v rámci tohoto opatření by mohly být realizovány dva následující soubory činností specifických pro daný kontext.

Příklad 1. Nabídka operačních činností, které má MAG provádět v zemích s nízkou úrovní kontaminace, jež jsou však z operačního hlediska komplexní, by mohla zahrnovat:

— provádění **netechnických průzkumů**,

— **odbornou přípravu** a vybudování personálních kapacit v oblasti **technického průzkumu** a **odminování**,

— **průzkumné operace** a **operace odminování**, aby mohly být určité zóny označeny na základě informací za oblasti bez min (tzv. *cancellation*), mohl být zredukován perimetr zaminované zóny (tzv. *reduction*) a provedeno odminování, a

— **revizi** a **aktualizaci vnitrostátních standardů**.

Upřednostněny by byly oblasti dané země, jejichž odminování by dotčenému státu umožnilo výrazně pokročit v plnění závazků podle článku 5 úmluvy APMBC. Prioritou by rovněž byly činnosti, které udržitelným způsobem posilují kapacity vnitrostátních orgánů v oblasti plánování, podávání zpráv včetně správy informací, jakož i řízení zbytkových rizik.

Příklad 2. Nabídka operačních činností, které má MAG provádět v zemích s jednoznačně identifikovanou, avšak velmi vysokou úrovní kontaminace, kterou je třeba řešit, by mohla zahrnovat:

— provádění **technických průzkumů**,

— **odbornou přípravu** a vybudování personálních kapacit s cílem posílit technický průzkum a kapacity pro odminování,

— **nasazení** vhodných manuálních a technických **prostředků** a

— **cílené operace odminování** v potvrzených nebezpečných oblastech.

Prioritou by mělo být zachování dynamiky pokroku při provádění článku 5 úmluvy APMBC, snižování rizik pro komunitu, jakož i udržení trajektorie směřující k dokončení, které by měly doplňovat úsilí vyvíjené vnitrostátním orgánem a případně jeho dalšími mezinárodními partnery.

2.2. *Prosazovat a podporovat výměnu znalostí a zkušeností v oblasti budování afrických vnitrostátních kapacit pro plnění závazků podle úmluvy APMBC.*

UNIDIR bude provádět výzkum a společně se svými partnery bude shromažďovat a analyzovat informace, včetně údajů o výzvách, účinných opatřeních a získaných poznatcích, s cílem umožnit africkým státům, které jsou stranami úmluvy, snížit riziko, jež představují protipěchotní miny v jejich zemi, a přispět tak k dosažení cíle č. 2. Uvedená analýza se bude rovněž zabývat příležitostmi a výzvami, které se vyskytly při uplatňování genderově citlivého a inkluzivního přístupu. UNIDIR vytvoří spolehlivý rámec pro monitorování, hodnocení a získávání poznatků, který bude určen ke shromažďování těchto informací a údajů a k jejich zpřístupňování klíčovým zúčastněným stranám zapojeným do boje proti minám a mezinárodní komunitě obecně. Důraz je v této souvislosti kladen na to, aby bylo africkým státům a celému africkému kontinentu umožněno převzít odpovědnost za plnění závazků a zavázat se k tomu, že ponesou sdílenou odpovědnost v rámci úsilí ve prospěch Afriky bez min.

2.2.1. Výsledky

Prvním výsledkem je **lepší znalost praktických přístupů**, jež mají africkým státům, které jsou stranami úmluvy, umožnit snížit riziko, jež představují protipěchotní miny v jejich zemi, a to splněním jejich závazků podle článku 5. Druhým výsledkem je **zvýšení povědomí o úloze Evropské unie a jejích členských států** při podpoře Afriky v tom, aby se vymanila z dopadů používání protipěchotních min.

2.2.2. Příjemci a cílové subjekty

Hlavními příjemci a cílovými subjekty je 193 členských států OSN, a to zejména **afrických států, které jsou stranami úmluvy APMBC** ([12])**, a členských států Africké unie**. UNIDIR bude rovněž spolupracovat se strukturami a delegacemi EU, relevantními subjekty OSN, dalšími mezinárodními organizacemi, regionálními a subregionálními organizacemi, nevládními organizacemi a širokou veřejností, které budou rovněž mít z příslušných činností a produktů prospěch. Konečnými příjemci jsou komunity a jednotlivci, včetně žen, mužů, dívek a chlapců, kteří trpí přímými i nepřímými, negativními a genderově podmíněnými dopady protipěchotních min v těchto zemích v Africe a v dalších regionech světa.

2.2.3. Činnosti a výstupy

UNIDIR uspořádá pro africké státy, které jsou stranami úmluvy APMBC, **jeden seminář zaměřený na předávání znalostí** a předloží **zprávu** o klíčových zjištěních získaných na základě tohoto opatření a o uvedeném semináři. V rámci tohoto navrhovaného opatření institut vypracuje a zveřejní rámec pro monitorování, hodnocení a získávání poznatků. UNIDIR rovněž vyvine **nástroj pro stanovení priorit**, vypracuje až **pět informačních přehledů** a připraví a zveřejní až **osm příspěvků s aktuálními informacemi** o pokroku dosaženém africkými příjemci. Společně s EU rovněž uspořádá až **osm akcí** s cílem zvýšit povědomí o tomto opatření a bude cíleně sdílet výsledky s primárními a sekundárními příjemci a cílovými skupinami. Níže jsou uvedeny informace o navrhované, předběžné časové posloupnosti těchto činností a výstupů.

([12]) Alžírsko, Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Čad, Demokratická republika Kongo, Džibutsko, Eritrea, Etiopie, Gabon, Gambie, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Jihoafrická republika, Jižní Súdán, Kamerun, Kapverdy, Keňa, Komory, Konžská republika, Lesotho, Libérie, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauricius, Mauritánie, Mosambik, Namibie, Niger, Nigérie, Pobřeží slonoviny, Rwanda, Senegal, Seychely, Sierra Leone, Somálsko, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Středoafrická republika, Súdán, Svazijsko, Tanzanie, Togo, Tunisko, Uganda, Zambie a Zimbabwe. Viz https://treaties.unoda.org/t/mine_ban/participants.

Během prvních šesti měsíců realizace tohoto opatření UNIDIR vypracuje a otestuje nástroj pro stanovení priorit určený pro používání s přijímajícími státy, a to i během úvodních společných hodnotících zasedání (viz bod 2.1.3 výše). V průběhu realizace tohoto opatření vypracuje UNIDIR ve spolupráci se skupinou MAG pět informačních přehledů – jeden pro každý přijímající africký stát. Každý informativní přehled poskytne informace o výsledcích používání nástroje UNIDIR pro stanovení priorit danou zemí a o pokroku dosaženém při plnění jejích závazků podle článku 5 úmluvy APMBC. Tyto materiály mohou přijímající státy a partneři UNIDIR v Africe, jakož i mezinárodní komunita zabývající se bojem proti minám využívat k tomu, aby pomohly státům, které jsou stranami úmluvy, plnit jejich závazky podle článku 5.

Během tří let realizace tohoto opatření UNIDIR zorganizuje a uspořádá společně s EU každý rok v Ženevě dvě akce, na nichž představí pokrok v provádění tohoto opatření a výsledky výzkumu pro komunitu zabývající se politikami a postupy v oblasti boje proti minám. Součástí těchto akcí by mohly být doprovodné akce, které by byly pořádány během setkání v období mezi zasedáními pro účely zasedání států, které jsou stranami úmluvy APMBC, výročních zasedání států, které jsou stranami úmluvy APMBC, nebo zasedání ředitelů národních programů v oblasti boje proti minám a poradců OSN, nebo akce samostatná. UNIDIR bude činnost koordinovat s útvarem APMBC-ISU a úzce s ním spolupracovat s cílem zajistit, aby byly uvedené akce sladěny s případnými setkáními založenými na individualizovaném přístupu a přispívaly k nim. Závěrečná doprovodná akce v rámci tohoto opatření se uskuteční během setkání pořádaného mezi zasedáními pro účely šesté hodnotící konference států, které jsou stranami úmluvy APMBC, konající se v roce 2029. Kromě toho UNIDIR ve spolupráci s Africkou unií (AU) nebo některou z afrických subregionálních organizací v prvním a třetím roce realizace tohoto opatření zorganizuje a společně s EU uspořádá v Africe související akce. V zájmu propagace klíčových otázek projednávaných během těchto akcí vypracuje UNIDIR příspěvky s aktuálními informacemi, které zveřejní na svých internetových stránkách. Tyto činnosti a výstupy zvýší povědomí o úloze EU při podpoře spolupráce a vytváření smyslu pro sdílenou odpovědnost mezi zúčastněnými stranami, které usilují o to, aby se Afrika vymanila z negativních dopadů používání protipěchotních min.

Během druhého roku UNIDIR ve spolupráci s Africkou unií nebo některou z afrických subregionálních organizací a v úzké koordinaci s útvarem APMBC-ISU zorganizuje a společně s EU uspořádá v Africe pracovní seminář zaměřený na výměnu informací a předávání znalostí. UNIDIR provede výzkum, který poskytne podkladové informace pro uvedený seminář. Bude koncipován a organizován za využití zvláštní metodiky, která má usnadnit vzájemnou výměnu názorů mezi odborníky ohledně výzev, účinných postupů a inovativních přístupů při práci směřující ke splnění závazků podle článku 5 v Africe. Na semináři se sejde 15 afrických států, které jsou stranami úmluvy APMBC, včetně těch, které nedávno splnily závazky podle článku 5, a těch, které o jejich splnění usilují. Ve třetím roce UNIDIR zveřejní a rozšíří zprávu, v níž budou poskytnuty informace získané v rámci tohoto semináře, jež budou moci využít další zúčastněné strany, s cílem napomoci dosáhnout pokroku při úsilí ve prospěch Afriky bez min.

3. **Spolupráce s EU a viditelnost**

Toto opatření je koncipováno tak, aby využívalo synergie s dalšími iniciativami a opatřeními pod vedením EU (jako je projekt útvaru APMBC-ISU na podporu provádění akčního plánu SRAAP ([13]), konsorcium EU pro nešíření a odzbrojení (EUNPDC) ([14]) nebo jiné specifické projekty financované ze strany EU). Poskytne EU příležitosti k další konsolidaci jejího veřejného profilu a vedoucího postavení v oblasti kontroly konvenčních zbraní, nešíření a humanitárního odzbrojení na různých úrovních. UNIDIR bude spolupracovat se strukturami EU v Bruselu a aktivně komunikovat s Evropskou službou pro vnější činnost jako klíčovým partnerem, jakož i se stálými delegacemi EU při OSN v Ženevě a New Yorku. UNIDIR bude rovněž komunikovat a spolupracovat s delegacemi EU v afrických partnerských zemích, počínaje úvodními společnými hodnotícími zasedáními v jednotlivých zemích (viz bod 2.1.3 výše) a ve státech, v nichž se nacházejí relevantní africké regionální a subregionální organizace, s cílem budovat vnitrostátní kapacity. Kromě zveřejňování písemných produktů v souladu s pokyny EU pro zajištění viditelnosti (viz také níže) bude EU viditelně zastoupena na všech akcích pořádaných společně s UNIDIR, mimo jiné tím, že na těchto akcích poskytne úvodní nebo závěrečná vyjádření, bude je moderovat nebo k nim přispěje svými odbornými znalostmi. UNIDIR považuje seminář zaměřený na výměnu znalostí, který má být uspořádán během druhého roku realizace tohoto opatření, a obě akce konající se během třetího roku realizace tohoto opatření za stěžejní příležitosti k prosazování vedoucí úlohy EU v oblasti míru, bezpečnosti, stability a udržitelného rozvoje v Africe.

Pokud Komise EU neschválí jiný postup nebo nepožaduje jinak, přijme UNIDIR veškerá nezbytná opatření s cílem informovat veřejnost o skutečnosti, že projekt byl financován ze strany EU, a rovněž zdůraznit úlohu EU při realizaci tohoto opatření. Tyto kroky budou provedeny v souladu s Příručkou pro komunikaci a zviditelnění v rámci vnější činnosti Unie, kterou vypracovala a vydala Evropská komise. ([15]) K uznání a zajištění viditelnosti EU budou použity znak EU a prohlášení o financování. Tím se zajistí, aby byla finanční podpora EU pro toto opatření viditelná, transparentní a dobře označená.

([13]) Rozhodnutí Rady EU (SZBP) 2025/781, 14. dubna 2025, příloha, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202500781.

([14]) Rozhodnutí Rady EU (SZBP) 2025/889, 12. května 2025, příloha, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202500889.

([15]) Viz dokument „*Communication and raising EU visibility: Guidance for external actions*“ (Komunikace a zvyšování viditelnosti EU: pokyny pro vnější činnost) – 2022, 16. září 2024, https://international-partnerships.ec.europa.eu/knowledge-hub/communicating-and-raising-eu-visibility-guidance-external-actions_en#visibility.

4. **Spolupráce a partnerství**

Organizací provádějící toto opatření je institut UNIDIR. UNIDIR bude spolupracovat s členskými státy, včetně afrických států, které jsou stranami úmluvy APMBC, a členů Africké unie (AU), útvaru APMBC-ISU, Afrického hospodářského společenství v rámci AU a souvisejících afrických regionálních hospodářských společenství, dalších subjektů OSN (jako je Úřad OSN pro otázky odzbrojení, Centrum OSN pro odstraňování min, Rozvojový program OSN a kanceláře OSN pro jednotlivé země, jakož i další členové meziagenturní koordinační skupiny OSN pro boj proti minám), dalších mezinárodních organizací, nevládních organizací a organizací občanské společnosti.

UNIDIR bude při provádění tohoto opatření úzce spolupracovat a koordinovat svou činnost, zejména s útvarem APMBC-ISU, přičemž zajistí, aby jeho činnosti a výsledky byly zohledněny v rámci projektu útvaru APMBC-ISU podporovaného ze strany EU, který je zaměřen na podporu realizace akčního plánu SRAAP, nebo aby z něj tyto aktivity a výsledky vycházely a aby byly jejich prostřednictvím vytvářeny a maximalizovány synergie a komplementarita s tímto projektem. Vzhledem k tomu, že obě organizace / oba subjekty mají sídlo v Ženevě, budou se konat pravidelná setkání mezi UNIDIR a útvarem APMBC-ISU za účelem koordinace aktivit a akcí. UNIDIR přizve útvar ISU k účasti na všech akcích organizovaných a pořádaných společně s EU a bude jej pravidelně informovat o činnostech a výstupech v rámci tohoto opatření.

4.1. *Dohled UNIDIR nad partnery*

UNIDIR zapojí nevládní operační subjekty působící v oblasti boje proti minám ze své stávající sítě partnerů, s nimiž uzavřel dohody o spolupráci (tj. memoranda o porozumění) a kteří působí v afrických přijímajících zemích, jako prováděcí partnery, aby realizovaly činnosti podle bodu 2.1.3 a napomohly dosáhnout cíle č. 1. UNIDIR dodržuje a uplatňuje pravidla a předpisy OSN pro řízení prováděcích partnerů ([16]). Má zaveden systém a postupy pro to, aby bylo tyto operační partnery v afrických zemích možné řídit a spolupracovat s nimi účinným a efektivním způsobem. To zahrnuje i standardy pro uplatňování přístupu založeného na posouzení rizik a zaměřeného na výsledky, pokud jde o náležitou péči, výběr, monitorování výkonnosti, hodnocení a finanční dohled.

5. **Doba trvání opatření**

Celková odhadovaná doba trvání opatření je 36 měsíců.

6. **Provádějící subjekt a partner**

6.1. *Informace o UNIDIR*

UNIDIR je autonomní institut v rámci systému OSN, který státům a dalším zainteresovaným stranám poskytuje nezávislý výzkum, prostor pro dialog, poradenství, nástroje a budování kapacit, pokud jde o kriticky důležité otázky z hlediska bezpečnosti, kontroly zbraní, odzbrojení, včetně humanitárního odzbrojení, a rozvoje. Historie institutu a jeho výzkum a činnost ve prospěch humanitárního odzbrojení sahají až do 90. let minulého století, tedy do doby před přijetím úmluvy APMBC a jejím vstupem v platnost ([17]). Před dvaceti lety spolupracovala EU s UNIDIR za účelem získávání poznatků k formulování svých strategií pro vytváření programů v oblasti boje proti minám, výbušných zbytků války a kontroly ručních palných a lehkých zbraní ([18]). UNIDIR a jeho program CAAP již více než deset let úzce spolupracují s africkými regionálními partnery a členskými státy na podpoře budování kapacit a vytváření programů s cílem řešit otázku nedovolených zbraní a omezit škody, jež na africkém kontinentu způsobují hrozby představované výbušnými zbraněmi. UNIDIR v posledních letech soustředí své úsilí v této oblasti na efektivní zajištění univerzální platnosti a provádění relevantních smluv obecně, včetně úmluvy APMBC, používání výbušných zbraní v obydlených oblastech, hrozby, které představují improvizované nášlapné miny ([19]), a úlohu genderu v rámci účinného boje proti minám ([20]). Institut je odhodlán prosazovat cíle a záměry přijaté OSN, které souvisejí s genderovými otázkami, a je i nadále odhodlán se zasazovat o zvýšené přispění žen v oblasti odzbrojení, včetně humanitárního odzbrojení, nešíření zbraní, kontroly zbraní, míru a bezpečnosti, a přispívat tak k naplňování agendy v oblasti žen, míru a bezpečnosti. UNIDIR udržuje s africkými státy pevné vztahy a úzkou spolupráci založené na důvěře, přičemž disponuje jedinečným přístupem na strategické a operační úrovni státní správy. Těží z dobře zavedených a silných partnerství s organizacemi v oblasti boje proti minám, které působí v celé Africe. UNIDIR je uznáván pro neutralitu, objektivitu a nestrannost svého výzkumu a pro svou činnost zaměřenou na omezení škod způsobených zbraněmi. UNIDIR má proto ideální předpoklady a prostředky k dosažení cíle a záměrů tohoto opatření.

([16]) Finanční předpisy a pravidla OSN, věstník generálního tajemníka ST/SGB/2018/3 a JIU/REP/2021/4.

([17]) Více informací viz United Nations Institute for Disarmament Research (2006) „*Disarmament as Humanitarian Action: From Perspective to Practice*“ (Odzbrojení jako humanitární činnost: od perspektivy k praxi), UNIDIR, Ženeva, https://unidir.org/files/publication/pdfs/disarmament-as-humanitarian-action-from-perspective-to-practice-288.pdf.

([18]) United Nations Institute for Disarmament Research (2006), „*European Action on Small Arms and Light Weapons and Explosive Remnants of War: Final Report*“ (Evropská opatření v oblasti ručních palných a lehkých zbraní a výbušných zbytků války: závěrečná zpráva), UNIDIR, Ženeva, https://unidir.org/publication/european-action-on-small-arms-and-light-weapons-and-explosive-remnants-of-war-final-report/.

([19]) To zahrnovalo například poskytnutí podpory německému předsednictví úmluvy APMBC ohledně pracovního dokumentu o improvizovaných protipěchotních minách a Úmluvě o zákazu protipěchotních min, 21MSP-President-Paper-Improvised-AP-Mines.pdf.

([20]) United Nations Institute for Disarmament Research (2023), „*Beyond Oslo: Taking Stock of Gender and Diversity Mainstreaming in the Anti-Personnel Mine Ban Convention*“ (Jak navázat na akční plán z Osla: hodnocení začleňování genderového hlediska a rozmanitosti do uplatňování Úmluvy o zákazu protipěchotních min), UNIDIR, Ženeva.

6.2. *Informace o MAG*

Poradní skupina pro problematiku min (MAG) je celosvětová humanitární organizace hájící zájmy v této oblasti, která v místech zasažených konfliktem hledá, odstraňuje a ničí protipěchotní miny, kazetovou munici a nevybuchlé bomby. Od roku 1989 MAG prostřednictvím své činnosti přímo podpořila přes 22 milionů lidí ve více než 70 zemích a pomohla jim znovu si po válce vybudovat svůj život a zajistit si obživu. MAG, která je považována za jednu z předních humanitárních organizací v oblasti boje proti minám na světě, obdržela v roce 2025 Hiltonovu humanitární cenu a v roce 1997 společně s dalšími aktéry obdržela Nobelovu cenu za mír. MAG úzce spolupracuje s vnitrostátními orgány, dalšími mezinárodními nevládními organizacemi a místními partnery s cílem zlepšit efektivitu, inovace, bezpečnost a produktivitu. Uzavřela formální memorandum o porozumění s UNIDIR, jakož i s nevládními organizacemi, včetně centra GICHD a organizací Small Arms Survey a International Alert, a je rovněž členem Evropského mírového kontaktního úřadu.